

ดินเสื่อมโทรม และการบริหารจัดการน้ำในดิน แปลงมันสำปะหลัง

แปลงเกษตรกร นายเสมอ ทองพิจิตร บ้านเลขที่ 33/2 หมู่ที่ 5 ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

การลดการเสื่อมโทรมดิน และการบริหารจัดการน้ำในดิน ในแปลงเกษตรกรที่ปลูกมันสำปะหลัง ข้อมูลจากสภาพพื้นที่ของเกษตรกร มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย (s1 : sandy loam) ควรปรับปรุงคุณภาพของดินเช่น การปลูกพืชคลุมดิน เพื่อรักษาหน้าดินไม่ให้เกิดการพังทลาย และช่วยกักเก็บน้ำทำให้ดินมีความชุ่มชื้น วิธีง่ายๆ สำหรับเกษตรกร คือการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ เพราะอินทรีย์วัตถุในดิน มีความสำคัญต่อการปลูกพืชเนื่องจากเป็นที่สะสมธาตุอาหารพืช และยังทำให้ดินมีการถ่ายเทอากาศ อุ่นน้ำได้ดี การดูดซับน้ำในดินมีความสามารถดูดซับน้ำในปริมาณมาก 6-20 เท่าของน้ำหนัก ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงความเป็นกรด-ด่าง ของดิน มีความสามารถในการดูดซับธาตุอาหารประจุบวกและประจุลบสูง เป็นต้น มีการปฏิบัติในแปลง ดังนี้

1. การเพิ่มอินทรีย์วัตถุ

การใช้วัสดุจากธรรมชาติ เช่น เปลือกถั่ว ฟางข้าว ใบไม้แห้ง

ปุ๋ยอินทรีย์ต่าง ๆ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด

ชนิดของวัสดุอินทรีย์	ปริมาณธาตุอาหารพืช (เปอร์เซ็นต์)			ชนิด/อัตราแนะนำ	
	ไนโตรเจน	ฟอสฟอรัส	โพแทสเซียม	ดินเหนียว	ดินทราย
ปุ๋ยหมัก	1.00	0.50	2.00	2-4 ตัน/ไร่	4-6 ตัน/ไร่
ปุ๋ยคอก**	2.14	2.97	1.30	1 ตัน/ไร่	2 ตัน/ไร่
ปุ๋ยพืชสด***	2.67	0.36	2.03	5-10 กก./ไร่	5-10 กก./ไร่

2. การใช้วัสดุปรับปรุงดิน

ควรใช้โดโลไมท์ปรับปรุงดิน หรือร่วมกับปุ๋ยหินฟอสเฟตบด (สูตรปุ๋ย 0-3-0) โดยแบ่งใส่ 2 ครั้ง

อัตราการใช้โดโลไมท์ต่อไร่

pH	ดินเหนียว	ดินทราย	ดินร่วน
3.5	1,300	1,500	1,800
4.2	820	900	1,200
4.5	500	600	800
5	200	350	500
6	150	200	300

โดโลไมท์

ค่า Calcium Carbonate Equivalent (CCE)
ไม่ต่ำกว่า 80 %
บรรจุ 25 กิโลกรัม
ใช้ในราชการกรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
(ทรัพย์สินทางปัญญา)

3. การใช้ระบบพืชอนุรักษ์ดิน

การใช้ระบบพืชอนุรักษ์ดิน เช่น ถั่วมะแฮะ หรือแฝก ปลูกขวางความลาดเท โดยเป็นแนว ให้คล้ายคันนา

4. การใช้ปุ๋ย

ปุ๋ยแนะนำตามปริมาณที่มันสำปะหลังต้องใช้ 16-8-8 (N-P₂O₅-K₂O) คือปุ๋ยเคมีสูตร 18-46-0 อัตรา 17 กก./ไร่ ร่วมกับ 46-0-0 อัตรา 28 กก./ไร่ ร่วมกับ 0-0-60 อัตรา 13 กก./ไร่ สำหรับวิธีการใส่เพื่อป้องกันการสูญเสียปุ๋ยให้ขุดเป็นหลุมด้วยจอบ ห่างจากต้นประมาณ 20-30 เซนติเมตร แล้วกลบหรืออาจใช้รถไถเดินตามไถเป็นร่องแล้วใส่ปุ๋ยเคมีในร่องข้างต้นมันสำปะหลังแล้วใช้จอบเกลี่ยกลบปุ๋ย

แนวทางการปรับปรุงดิน

5. การให้น้ำแบบหยด

ข้อดีของการใช้ระบบน้ำหยดแปลงมันสำปะหลัง

- (1) สามารถปลูกมันได้ตลอดทั้งปี
- (2) ปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้น
- (3) ลดต้นทุนการ
- (4) ผลดีมีคุณภาพ ขายได้ราคาดีขึ้น

กลุ่มชุดดินที่ 48

รักษน้ำ ดิน รักษาชีวิต

ชุดดิน โกสัมพี (Ksp) : Loamy-skeletal, mixed, isohyperthermic Typic Haplustults

ปลูกหญ้าแฝกทำแนว

ฝังข้าวคลุมดิน

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ : กลุ่มวางแผนบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2003/61 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทร./โทรสาร 02-5797589 ; WWW.LDD.GO.TH